

ДО
ЧЛЕНОВЕТЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ
ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА ОРАЗОВАТЕЛНА И
НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР“
ПО ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ
3.6. ПРАВО
НА ДОКТОРАНТА ИНА ШКОДРОВА,
СЪГЛАСНО ЗАПОВЕД № 2946 от 18.12.2024

СТАНОВИЩЕ

**ОТ ДОЦ. Д-Р АНА ВЛАДИМИРОВА
ДЖУМАЛИЕВА**

на дисертационния труд

*„ЗАСТРАХОВКА ЗА ОБЕЗПЕЧАВАНЕ НА ЗАЕМ ИЛИ
БАНКОВ КРЕДИТ“*

На ИНА МЛАДЕНОВА ШКОДРОВА

докторант в катедра „Гражданскоправни науки“ при
Югозападен университет „Неофит Рилски“

за получаване на образователна и научна степен „доктор“
по професионално направление 3.6. Право (Застрахователно
право)

Научен ръководител: доц. д-р АЛЕКСАНДЪР ИВАНОВ

Уважаеми членове на научното жури,

Дисертантът Ина Младенова Шкодрова е магистър по „Право“ от ЮЗУ „Неофит Рилски“. Със Заповед N2945/19.12.2019 г. на Ректора на Югозападен университет „Неофит Рилски“ е зачислена за докторант в редовна форма на обучение към катедра „Гражданскоправни науки“ при ПИФ на ЮЗУ „Неофит Рилски“ с тема на дисертационния труд „Застраховка за обезпечаване на заем или банков кредит“ и с научен ръководител доц. д-р Александър Иванов.

Ина Шкодрова е положила докторантските си минимума и е отчислена с право на защита със Заповед N 399/21.02.2024 година на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Дисертантът Ина Шкодрова е участвала и в следните допълнителни обучения и има сертификати за:

- Начално обучение за съдебни служители - Национален институт на правосъдието (НИП).;
- Семинар на тема: Задължение на съда да следи служебно за неравноправния характер на договорните клаузи в заповедното производство и при спорове между страните, свързани с договори за кредити материалноправни и процесуалноправни въпроси - Национален институт на правосъдието (НИП);
- Етични предизвикателства в работата на магистрати и съдебни служители -Национален институт на правосъдието (НИП);

- Въвеждане на Европейския идентификатор за съдебна практика ЕСLI в България -необходимост и практически ползи в работата на юристите - Национален институт на правосъдието (НИП);
- Проблеми при прилагане на ГПК; - Национален институт на правосъдието (НИП);
- Участие в обучение“Задължение на съда да следи служебно за неравноправния характер в договорните клаузи в заповедното производство и при спорове между страните, свързани с договори за кредити – материалноправни и процесулни въпроси.;
- Отговорност за разноси в гражданския процес – особени хипотези и производства.;
- Проблеми на приложението на защитата на притежанията според Протокол № 1 към ЕКПЧ в българската правна система“.;
- Приложение на разпоредбите на ЕКПЧ в съдебното производство по чл. 127а, ал. 2-4СК.;
- Делба. Актуални въпроси на делбеното производство.;
- ;Разпит и изслушване на деца.;
- Уебинар на тема: Задължителното лечение по Закона за здравето и решенията на ЕСПЧ и Съда на ЕС.;
- Обжалване на разпределението в изпълнителното производство.

Дисертантът Ина Шкодрова има следния професионален опит: Младши експерт в дирекция „Административно-правно обслужване, финанси и управление на собствеността;- Областна администрация - Благоевград - октомври 2012 - юли 2013; Съдебен деловодител в Окръжен съд- гр.Благоевград - октомври 2014 - ноември 2017; Съдебен помощник в Окръжен съд - гр. Благоевград - ноември 2017 до настоящия момент.

Ина Шкодрова е зачислена за редовен докторант към катедра „Гражданскоправни науки“ при Правно-исторически факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ - гр. Благоевград - декември 2019.

Дисертантът Ина Шкодрова е участвала в научни конференции и има следните научни публикации:

1. Шкодрова, И., (2024), Българската нормативна уредба на кредитното застраховане през призмата на опита на развитите страни, Правна мисъл, т.11, бр.1, стр. 18-32.
2. Шкодрова, И., (2024), Съдебна практика в областта на застраховането за обезпечаване на заем, Правна мисъл, (приета за публикуване)
3. Shkodrova, I. (2020), Life Insurance as Collateral for Bank Credit, International conference KNOWLEDGE-BASED ORGANIZATION, Vol. 26(2), pp. 99 – 103, DOI: <https://doi.org/10.2478/kbo-2020-0060>.

От представените за участие в публичната защита на дисертационния труд за присъждане на образователна и научна

степен „доктор“ материали е видно, че научните интереси на докторанта са областта на застрахователното право.

Със Заповед № 2946 от 18.012.2024 г. на Ректора на Югозападен университет „Неофит Рилски“ съм определена за член на Научното жури за защита на дисертационен труд на тема „Застраховка за обезпечаване на заем или банков кредит“ в професионално направление 3.6 „Право“, Застрахователно право.

От така приложените аргументи, подкрепени с приложени документи, е видно, че не се констатират допуснати нарушения на нормативната уредба при провеждане на процедурата.

Представеният дисертационен труд на тема „Застраховка за обезпечаване на заем или банков кредит“ е актуално и задълбочено научно изследване в българската правна теория и практика.

Предмет на настоящия дисертационен труд е правната уредба на кредитното застраховане и обществените отношения, които възникват между застраховащ, застраховател и застрахован по повод ползването на застраховка за обезпечаване на вземане по договор за кредит. В предмета на настоящия труд влиза и разглеждането на двете основни форми на юридическия живот, а именно правна доктрина и съдебна практика по разглеждания въпрос. Включената в разглеждането правна доктрина съчетава чиста доктрина и коментари на правни норми и практика.

С оглед развитието на съвременните обществени отношения би могло да се приеме, че дисертационният труд е особено актуален.

Направените в дисертационния труд предложения *de lege ferenda* могат да бъдат взети под внимание при промяна в нормативните актове с оглед подобряване на правната уредба.

Общият обем на дисертационния труд е 173 страници, от които 163 страници текст; 150 цитирани източника в библиография, от които 46 на български език, 23 на немски език и 81 на английски език; цитирания под черта 263 броя.

В структурно отношение, изследването в настоящия дисертационен труд е представено в три глави. Структурата на изследването е съобразена с изискванията на закона и с предмета на изследването.

В първата глава от изложението на дисертационния труд са разгледани в самостоятелни точки историческото развитие, теоретичните постановки и икономическа същност на застраховането за обезпечаване на кредит и неговите алтернативи. Разгледани са също видовете застраховане за обезпечаване на кредит, както и тяхната правна уредба.

Във втора глава от дисертационния труд е направен преглед на законодателните режими на кредитното застраховане в други държави. Съдържанието на тази глава е структурирано в три относително самостоятелни точки, които разглеждат международните и европейски норми в областта на

застраховането за обезпечаване на заем; законодателните тенденции, обичайно право и арбитраж при застраховането за обезпечаване на заем; както и спецификите на правните режими на застраховането за обезпечаване на заем в европейски държави/стари членки на ЕС, нови членки на ЕС/кандидатки за членки на ЕС/неевропейски държави.

В глава трета от дисертационния труд е направен анализ на правния режим на кредитното застраховане по българското законодателство. В тази глава е анализирана съдебната практика в областта на застраховането за обезпечаване на заем, като в самостоятелна точка е направен сравнителен анализ на регламентацията на застраховането за обезпечаване на заеми в Република България с релевантния международен опит.

В заключителната част на дисертацията са обобщени основните положения и основните изводи, до които достига дисертантът.

Обобщавайки изложеното относно дисертационният труд „Застраховка за обезпечаване на заем или банков кредит“ правя извода, че то се отличава с актуалност и задълбочен научен анализ, на многобройни спорни и практически важни хипотези с оригинални разрешения и обосновани предложения за бъдещи промени в нормативната уредба. Представеният труд показва способност за самостоятелно изследване на важни теоретически и практически проблеми.

Като научен принос би могло да се посочи направеният анализ на историческото развитие на кредитното застраховане от двете страни на океана, като директният извод от разглеждането е, че концепцията и актюерската практика в Европа и Америка следват свой собствен път и логика на развитие, а по-широк извод е, че развитото кредитно посредничество предполага и развитото кредитно застраховане.

Самостоятелен принос с теоретичен и практически характер е и систематизацията на алтернативите на кредитното застраховане и очертаване на условията, при които всяка една алтернатива е удачен избор.

Като теоретичен принос може да се приеме формираният извод от историческото съпоставяне на трите нормативни акта на застрахователното договорно право, приети след демократичните промени в България, че е налице тенденция към подобряване и усъвършенстване на правната уредба на застрахователните отношения като цяло и на застраховането за обезпечаване на заем – в частност.

Практически принос е разглеждането на релевантните разпоредби от вторичното право на Европейския съюз, като е поставен акцент върху регламенти, които са свързани с кредитното застраховане и типологията на застрахователните договори, за да не се превръща то в средство за заобикаляне на закона или да не се дава правна възможност за некоректни търговски практики.

Теоретичен и практически принос има и в разглеждането на нормативната уредба на кредитното застраховане в други държави

Основен практически принос е направеният анализ на практиката на българските съдилища по решаване на спорове по чл.382 и чл.383 от Кодекса за застраховането.

Критични бележки:

Бележките, които мога да направя са по-скоро техически и в никакъв случай не намаляват стойността на изследването.

Относно автореферата към дисертационния труд

Авторефератът на дисертационния труд е разработен в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ. В него са изложени основните идеи и синтезираните изводи по дисертацията и отразява постигнатите резултати.

Заключение

Намирам представеният труд за задълбочено изследване по актуален въпрос, който съдържа анализ, обобщения и решения на научно приложими проблеми, които биха могли да допринесат за решаването на практически проблеми.

Дисертационният труд отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане, както и на Вътрешните

правила на Югозападен университет „Неофит Рилски“ -
Благоевград

По изложените съображения считам, че мога да оценя
положително представения труд и да подкрепя присъждането на
ОНС „доктор“ на Ина Младенова Шкодрова.

Член на научното жури:

Доц.. д-р Ана Джумалиева

TO
MEMBERS OF THE SCIENTIFIC JURY
FOR AWARDING THE EDUCATIONAL AND
SCIENTIFIC DEGREE OF "PHD"
IN PROFESSIONAL FIELD 3.6. LAW
TO PHD CANDIDATE INA SHKODROVA,
ACCORDING TO ORDER № 2946 from
18.12.2024

STATEMENT

BY ASSOC. PROF ANA DZHUMALIEVA, PhD

concerning the dissertation work

„INSURANCE FOR SECURING A LOAN OR BANK CREDIT“

By INA MLADENOVA SHKODROVA

PhD candidate in the Department of Civil Law at the
Southwestern University "Neofit Rilski"

for obtaining the educational and scientific degree "PhD"

in the professional field 3.6. Law (Insurance Law)

Scientific supervisor: Assoc. prof. ALEXANDER IVANOV,
PhD

Dear members of the scientific jury,

The dissertation candidate Ina Mladenova Shkodrova has a Master's degree in Law from the Southwestern University "Neofit Rilski". By Order N2945/19.12.2019 of the Rector of the Southwestern University "Neofit Rilski", she was enrolled as a PhD candidate in a full-time form of study at the Department of Civil Law Sciences at the Faculty of Law of the Southwestern University "Neofit Rilski" with a dissertation work on the topic "Insurance for Securing a Loan or Bank Credit" and with the scientific supervisor Assoc. Prof. Alexander Ivanov, PhD.

Ina Shkodrova has passed her PhD minimums and has been discharged with the right to defend by order N 399/21.02.2024 of the Rector of the South-West University "Neofit Rilski".

The dissertation candidate Ina Shkodrova has also participated in the following additional trainings and has certificates for::

- Initial training for judicial officers - National Institute of Justice (NIJ).;
- Seminar on the topic: Obligation of the court to monitor ex officio the unfair nature of contractual clauses in injunction proceedings and in disputes between the parties related to credit agreements - substantive and procedural issues - National Institute of Justice (NIJ);
- Ethical challenges in the work of magistrates and court officials - National Institute of Justice (NIJ);

- Introduction of the European Case Law Identifier ECLI in Bulgaria - necessity and practical benefits in the work of lawyers - National Institute of Justice (NIJ);
- Problems in the implementation of the Civil Procedure Code; - National Institute of Justice (NIP);
- Participation in training "Obligation of the court to monitor ex officio the unfair nature of contractual clauses in injunction proceedings and in disputes between the parties related to credit contracts - substantive and procedural issues.";
- Liability for costs in civil proceedings – special hypotheses and proceedings.;
- Problems of the application of the protection of possessions under Protocol No. 1 to the ECHR in the Bulgarian legal system".;
- Application of the provisions of the ECHR in the judicial proceedings under Art. 127a, para. 2-4 of the Family Codex.;
- Partition. Current issues of partition proceedings.;
- ; Questioning and hearing of children.;
- Webinar on Compulsory Treatment under the Health Act and ECHR and CJEU decisions.;
- Appeal against allocation in enforcement proceedings.

The dissertation candidate Ina Shkodrova has the following professional experience: Junior expert in the Directorate "Administrative and Legal Services, Finance and Property Management; - Regional Administration - Blagoevgrad - October

2012 - July 2013; Court Clerk in the District Court - Blagoevgrad
- October 2014 - November 2017; Court Assistant in the District
Court - Blagoevgrad - November 2017 to the present.

Ina Shkodrova has been enrolled as a full-time PhD candidate at
the Department of Civil Law at the Faculty of Law and History of the
Southwestern University "Neofit Rilski" - Blagoevgrad - December
2019.

The dissertation candidate Ina Shkodrova has participated in
scientific conferences and has the following scientific publications:

1. 1. Shkodrova, I., (2024), The Bulgarian regulatory
framework of credit insurance through the prism of the
experience of developed countries, Legal Thought, vol.
11, no. 1, pp. 18-32.
2. 2. Shkodrova, I., (2024), Case law in the field of loan
security insurance, Legal Thought, (accepted for
publication)
3. Shkodrova, I. (2020), Life Insurance as Collateral for
Bank Credit, International conference KNOWLEDGE-
BASED ORGANIZATION, Vol. 26(2), pp. 99 – 103,
DOI: <https://doi.org/10.2478/kbo-2020-0060>.

From the materials submitted for participation in the public
defense of the dissertation for the award of the educational and
scientific degree "PhD", it is evident that the PhD candidate's
scientific interests are in the field of insurance law.

By Order No. 2946 of 18.01.2024 of the Rector of the South-West University "Neofit Rilski", I have been appointed as a member of the Scientific Jury for the defense of a dissertation on the topic "Insurance for securing a loan or bank credit" in the professional field 3.6 "Law", Insurance Law.

From the arguments thus applied, supported by the attached documents, it is evident that no violations of the regulatory framework have been found in the conduct of the procedure.

The presented dissertation on the topic "Insurance for Securing a Loan or Bank Credit" is a current and in-depth scientific study in Bulgarian legal theory and practice.

The subject of this dissertation is the legal regulation of credit insurance and the social relations that arise between the insurer, the insured, and the insured in connection with the use of insurance to secure a claim under a credit agreement. The subject of this dissertation also includes the examination of the two main forms of legal life, namely legal doctrine and judicial practice on the issue under consideration. The legal doctrine included in the examination combines pure doctrine and comments on legal norms and practice.

In view of the development of contemporary public relations, it could be assumed that the dissertation work is particularly relevant.

The proposals made in the dissertation *de lege ferenda* can be taken into account when changing the regulatory acts with a view to improving the legal framework.

The total volume of the dissertation is 173 pages, of which 163 pages are text; 150 cited sources in the bibliography, of which 46 are in Bulgarian, 23 in German, and 81 in English; 263 cited references.

Structurally, the research in this dissertation is presented in three chapters. The structure of the research is in accordance with the requirements of the law and the subject of the research.

The first chapter of the dissertation presents the historical development, theoretical assumptions, and economic essence of credit insurance and its alternatives, as well as the types of credit insurance and their legal framework.

The second chapter of the dissertation provides an overview of the legislative regimes of credit insurance in other countries. The content of this chapter is structured in three relatively independent sections, which examine international and European norms in the field of loan collateral insurance; legislative trends, common law and arbitration in loan collateral insurance; as well as the specifics of the legal regimes of loan collateral insurance in European countries/old EU members, new EU members/EU candidate countries/non-European countries.

In chapter three of the dissertation, an analysis of the legal regime of credit insurance under Bulgarian legislation is made. This chapter analyzes the case law in the field of loan insurance, and in a separate section, a comparative analysis of the regulation of loan insurance in the Republic of Bulgaria with the relevant international experience is made.

The final part of the dissertation summarizes the main points and main conclusions reached by the dissertation candidate.

Summarizing the above-mentioned dissertation work "Insurance for Securing a Loan or Bank Credit", I conclude that it is distinguished by its relevance and in-depth scientific analysis of numerous controversial and practically important hypotheses with original solutions and substantiated proposals for future changes in the regulatory framework. The presented work shows the ability to independently study important theoretical and practical problems.

As a scientific contribution, the analysis of the historical development of credit insurance on both sides of the ocean could be mentioned, as the direct conclusion from the examination is that the concept and actuarial practice in Europe and America follow their own path and logic of development, and a broader conclusion is that developed credit intermediation also implies developed credit insurance.

An independent contribution of a theoretical and practical nature is the systematization of alternatives to credit insurance and the delineation of the conditions under which each alternative is a good choice.

As a theoretical contribution, the conclusion formed from the historical comparison of the three normative acts of insurance contract law, adopted after the democratic changes in Bulgaria, can be accepted, that there is a tendency towards improving and perfecting

the legal framework of insurance relations in general and of insurance for securing a loan - in particular.

A practical contribution is the examination of the relevant provisions of secondary European Union law, with an emphasis on regulations related to credit insurance and the typology of insurance contracts, so as not to turn it into a means of circumventing the law or to provide a legal opportunity for unfair commercial practices.

Theoretical and practical contributions are also made in examining the regulatory framework of credit insurance in other countries.

A major practical contribution is the analysis of the practice of Bulgarian courts in resolving disputes under Articles 382 and 383 of the Insurance Code..

Critical notes

The notes I can make are rather technical and in no way diminish the value of the research.

About the abstract for the dissertation

The abstract of the dissertation is developed in accordance with the requirements of the Act on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and Regulations for the implementation of the Law on the development of the academic staff in the Republic of Bulgaria. It sets out the main ideas and synthesized conclusions of the dissertation and reflects the achieved results.

Conclusion

I find the presented work to be an in-depth study of a current issue, which contains analysis, summaries, and solutions to scientifically applicable problems that could contribute to solving practical problems.

The dissertation meets the requirements of the Act on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Regulations for its Implementation, and the Internal Rules of the Southwestern University "Neofit Rilski"—Blagoevgrad.

For the reasons stated, I believe that I can positively assess the presented work and support the awarding of the Education Science Degree "PhD" to Ina Mladenova Shkodrova.

Member of the scientific jury:

Assoc. prof. Ana Dzhumalieva, PhD